

Odůvodnění Rady: Postoj Rady v prvním čtení (EU) č. 14/2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2021–2027) a zrušuje nařízení (EU) č. 1295/2013

(2021/C 169/02)

I. ÚVOD

1. Evropská komise dne 30. května 2018 přijala návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2021–2027) a zrušuje nařízení (EU) č. 1295/2013 ⁽¹⁾.
2. Evropský parlament přijal postoj v prvním čtení dne 28. března 2019 ⁽²⁾.
3. Evropský hospodářský a sociální výbor přijal své stanovisko dne 12. prosince 2018 ⁽³⁾. Výbor regionů přijal své stanovisko dne 6. února 2019 ⁽⁴⁾.
4. Rada se na svém zasedání konaném dne 20. prosince 2018 dohodla na částečném obecném přístupu (pouze k normativní části) ⁽⁵⁾. Výbor stálých zástupců schválil dne 17. dubna 2019 mandát pro jednání s Evropským parlamentem (úplné znění obsahující body odůvodnění i normativní část) ⁽⁶⁾. Uskutečnily se čtyři dialogy, přičemž během posledního z nich bylo dne 14. prosince 2020 dosaženo předběžné dohody.
5. Dne 18. prosince 2020 potvrdil Výbor stálých zástupců konečné kompromisní znění ⁽⁷⁾, které bylo výsledkem uvedených dialogů.
6. Dne 11. ledna 2021 potvrdil předmětné znění Výbor Evropského parlamentu pro kulturu a vzdělávání (CULT).

II. CÍL

7. Obecnými cíli programu je zachovávat, rozvíjet a prosazovat evropskou kulturní a jazykovou rozmanitost a dědictví a zvyšovat konkurenceschopnost a hospodářský potenciál kulturních a kreativních odvětví, zejména odvětví audiovizuálního. Specifické cíle programu zahrnují spolupráci na evropské úrovni s cílem podpořit tvorbu evropských děl a posílit hospodářský, sociální a vnější rozměr evropských kulturních a kreativních odvětví, prosazovat konkurenceschopnost evropského audiovizuálního odvětví, politickou spolupráci a inovace, jakož i pluralitu sdělovacích prostředků a mediální gramotnost.
8. Program bude mít stejnou strukturu jako jeho předchůdce program Kreativní Evropa (2014–2020), sestávající ze tří oddělených složek: složky Kultura, která zahrnuje kulturní a kreativní odvětví s výjimkou odvětví audiovizuálního, složky MEDIA, věnované audiovizuálnímu odvětví, a Meziodvětvové složky, jejímž cílem je podporovat průřezová opatření zahrnující veškerá kulturní a kreativní odvětví.

III. ANALÝZA POSTOJE RADY V PRVNÍM ČTENÍ

9. Rada a Evropský parlament vedly na základě návrhu Komise jednání, jejichž cílem bylo uzavřít dohodu na začátku druhého čtení na základě postoje Rady v prvním čtení, který by Parlament mohl schválit beze změn.

⁽¹⁾ Dokumenty 9170/18 + ADD 1.

⁽²⁾ Úř. věst. C 108, 26.3.2021, s. 934.

⁽³⁾ Úř. věst. C 110, 22.3.2019, s. 87.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 168, 16.5.2019, s. 37.

⁽⁵⁾ Dokumenty 15618/18 + ADD 1.

⁽⁶⁾ Dokument 7526/19.

⁽⁷⁾ Dokument 13848/20.

10. Postoj Rady v prvním čtení obsahuje tyto hlavní prvky, ohledně nichž dosáhli spolunormotvůrci během třístranných jednání dohody:

Hlavní otázky

11. Řízení a správa

Evropský parlament vyjádřil obavy ohledně řízení a správy programu a uvedl, že si nepřeje, aby byly v průběhu programového období zaváděny iniciativy bez jeho předchozího souhlasu. Spolunormotvůrci se dohodli, že v příloze I (*Popis opatření programu*) bude uveden úplný seznam opatření, jejichž obsah bude velmi podrobně popsán, flexibilita tedy bude umožněna výhradně na úrovni provádění. Nová opatření bude možné zavést pouze prostřednictvím návrhu na změnu nařízení, který předloží Komise. Tím bude po dobu trvání programu zaručeno, že do politicky relevantních rozhodnutí budou zapojeni oba spolunormotvůrci. Pracovní programy budou přijímány prostřednictvím prováděcího aktu, přičemž jako mechanismus kontroly ze strany členských států zůstane zachován programový výbor. Předpokládá se, že k vypracování ustanovení pro monitorovací a hodnotící rámec, včetně změn přílohy II za účelem přezkumu nebo doplnění příslušných ukazatelů, budou využívány akty v přenesené pravomoci.

12. Rozpočet

Dohoda mezi spolunormotvůrci odpovídá finančnímu krytí, o němž rozhodla Evropská rada v kontextu víceletého finančního rámce (VFR) na období 2021–2027 (1 842 000 000 EUR v běžných cenách), jež bylo doplněno o dodatečný příděl ve výši 600 000 000 EUR v cenách roku 2018 (vyplývající z úpravy specifické pro tento program na základě článku 5 nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093). Oba spolunormotvůrci se rovněž dohodli, že pro rozdělení podle jednotlivých složek bude jak pro finanční krytí, tak pro dodatečný příděl uplatněn stejný model, tedy alespoň 33 % na cíl odpovídající složce Kultura, alespoň 58 % na cíl odpovídající složce MEDIA a až 9 % na cíl odpovídající Meziodvětvové složce.

13. Subjekty, jimž mohou být uděleny granty bez výzvy k podávání návrhů

Při vymezování subjektů způsobilých k účasti v programu navrhla Komise dva subjekty, které by mohly využívat grantů bez výzvy k předkládání návrhů: Evropská filmová akademie a Orchester mladých Evropské unie. Zatímco původní postoj Parlamentu byl podobný postoji Komise, v jehož rámci byla Evropská filmová akademie zahrnuta jako příjemce přímé podpory bez soutěže ve specifickém kontextu Filmové ceny LUX, původní postoj Rady byl tomuto řešení nakloněn méně a Rada jako předpoklad pro přístup k veřejnému financování zdůrazňovala spravedlivou hospodářskou soutěž. Znění, k němuž se dospělo během jednání, stanoví konkrétní příjemce grantů bez výzvy k podávání návrhů. Výslovný odkaz na Filmovou cenu LUX je nicméně obsažen v seznamu opatření, jejichž prostřednictvím se provádějí priority složky MEDIA (v příloze I). Pokud jde o Orchester mladých Evropské unie, ve znění je a) ve 40. bodě odůvodnění uznán jeho specifický status a b) v příloze I je otevřena možnost podpory tohoto tělesa (prostřednictvím řešení podobného tomu, které bylo zvoleno pro Filmovou cenu LUX). Orchester mladých Evropské unie je rovněž předmětem prohlášení o záměru, které předložila Komise.

14. Rovné podmínky

Postoj Rady k této otázce vymezují tyto hlavní prvky, o nichž se vedly rozsáhlé diskuse:

- uplatnění koncepce „rovných podmínek“ výhradně na složku MEDIA;
- uznání potřeby zohlednit rozdíly mezi zeměmi, pokud jde o produkci a distribuci audiovizuálního obsahu, přístup k tomuto druhu obsahu a trendy související s jeho spotřebou, a zejména jejich jazykové a zeměpisné zvláštnosti;
- cíl programu podporovat evropské talenty bez ohledu na místo jejich působení, a umožnit jim tak přeshraniční i mezinárodní činnost;
- zohlednění koncepce „rovných podmínek“ ve dvou ukazatelích (které jako takové zachycují důležité prvky programu a používají se pro posouzení jeho výkonnosti).

15. Přístup k hudebnímu odvětví

V dohodnutém kompromisním znění byl zjednodušen 13. bod odůvodnění a v odstavci uvozujícím odvětvová opatření ve složce Kultura byl zdůrazněn odkaz na hudební odvětví. V souladu s přístupem navrženým Komisí bylo hudební odvětví označeno za předmět zvláštních odvětvových opatření, a to spolu s knižním a vydavatelským odvětvím, odvětvím architektury a kulturního dědictví, jakož i dalšími odvětvími umělecké tvorby, u nichž byly zjištěny zvláštní potřeby.

16. Začleňování

Dohodnuté znění obsahuje nový horizontální odkaz na začleňování v rámci programu (v článku 3 – *Cíle programu*).

Další otázky

17. Spolunormotvůrci se dohodli na zachování loga MEDIA, jehož vizuální zobrazení bylo vloženo do nové přílohy doplněné do znění.
18. Pokud jde o účast třetích zemí, výsledek jednání předpokládá, že všechny třetí země zapojené do složky MEDIA a do Meziodvětvové složky programu musí splňovat podmínky směrnice o audiovizuálních mediálních službách. Odchyly od této povinnosti mohou v řádně odůvodněných případech využít země evropské politiky sousedství. Státy ESVO EHP, kandidátské země a potenciální kandidátské země, které byly plně zapojeny do programu na období 2014–2020, budou moci využít přechodného období, aby své vnitrostátní právní předpisy uvedly do souladu s revidovanou směrnicí o audiovizuálních mediálních službách. Třetí země, které se účastní pouze složky Kultura, mají možnost zřídit kancelář programu.
19. Několik ustanovení bylo pozměněno s cílem zajistit horizontální přístup ke všem dokumentům souvisejícím s víceletým finančním rámcem. Tato ustanovení se týkají otázek, jako je doplnění doby trvání programu v článku 1, která byla sladěna s časovým rámcem VFR na období 2021–2027, účast třetích zemí, ochrana finančních zájmů Unie, pečete excelence, kumulativní a alternativní financování a zpětná působnost.

IV. ZÁVĚR

20. Postoj Rady v prvním čtení plně odráží kompromis, jehož bylo za pomoci Komise dosaženo při jednáních mezi Radou a Evropským parlamentem. Tento kompromis je potvrzen dopisem, který předsedkyně Výboru Evropského parlamentu pro kulturu a vzdělávání (CULT) dne 15. ledna 2021 zaslala předsedovi Výboru stálých zástupců. V tomto dopise předsedkyně Výboru pro kulturu a vzdělávání uvádí, že doporučí plenárnímu zasedání, aby byl postoj Rady, pokud jej Rada formálně předloží Parlamentu v dohodnutém znění, přijat ve druhém čtení Parlamentu beze změn, s výhradou ověření ze strany právníků-lingvistů.
-